

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 3021
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων: 229
Ημερομ. Κατάθεσης: 10/2/2026

Αθήνα, 10 Φεβρουαρίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ και ΑΚΕ

**Προς τους Υπουργούς Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης
Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών**

Θέμα: «Κατάρτιση ανέργων: άλλη μια πυραμίδα διαφθοράς; Η κυβέρνηση οφείλει απαντήσεις.»

Σύμφωνα με πρόσφατα δημοσιεύματα, η Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες προχώρησε στη δέσμευση τραπεζικών λογαριασμών και λοιπών περιουσιακών στοιχείων φυσικών και νομικών προσώπων που εμπλέκονται στην υλοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης ανέργων του Υπουργείου Εργασίας. Κατά την έρευνα της Αρχή προέκυψαν ενδείξεις ότι η διαχείριση των προγραμμάτων αυτών γινόταν μέσω μηχανισμού αναθέσεων σε συγκεκριμένες εταιρείες ενώ γίνεται λόγος και για καταβολή χρηματοδοτήσεων που δεν αντιστοιχούν σε πραγματικό έργο ή επαρκή παραδοτέα.

Η υπόθεση αυτή έχει πάρει πλέον τον δρόμο της Δικαιοσύνης, η οποία είναι η μόνη αρμόδια να κρίνει επί του ποινικού σκέλους αυτής.

Από τα όσα βλέπουν το φως της δημοσιότητας, όμως, προκύπτουν σοβαρά ερωτήματα όσον αφορά τα Υπουργεία Εργασίας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών για τον τρόπο διαχείρισης των προγραμμάτων κατάρτισης, την αναμόρφωση του πλαισίου για την υλοποίησή τους και κατά πόσον αυτά ευνόησαν ενδιάμεσες δομές και ιδιωτικά σχήματα με σημαντικά οικονομικά οφέλη.

Ειδικότερα, όπως προκύπτει από τα δημοσιεύματα του Τύπου, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα ΕΣΠΑ και της Γενικής Γραμματέως του Υπουργείου Εργασίας θεσπίστηκε ένα νέο πλαίσιο υλοποίησης των προγραμμάτων κατάρτισης μέσω συμπραττόντων φορέων. Το νέο σύστημα αποτελείται από ένα πολυεπίπεδο σχήμα ενδιάμεσων φορέων και συμπράξεων, στο οποίο φαίνεται ότι μεγάλα δημόσια κονδύλια συγκεντρώνονται σε περιορισμένο αριθμό σχημάτων υλοποίησης. Παρά τις επισημάνσεις της αρμόδιας Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων ότι το νέο πλαίσιο συνιστά καθεστώς Υπηρεσίας Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος με σοβαρούς κινδύνους παραβίασης των κανόνων ανταγωνισμού (κρατικές ενισχύσεις), το Υπουργείο Εργασίας προχώρησε κανονικά στην εφαρμογή του πλαισίου εντός του μεταβατικού χρονικού διαστήματος μεταξύ της προγραμματικής περιόδου 2014-2020 και 2021-2027. Κατά τη μετάβαση στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο τα συναρμόδια υπουργεία επιχείρησαν τη μεταφορά των έργων αυτών στο ΕΣΠΑ 2021 - 2027, με την αρμόδια Γενική Δ/νση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (DG EMPL) να προβάλλει σοβαρές αντιρρήσεις επισημαίνοντας ότι το μοντέλο δεν διασφαλίζει πλήρως τον ανταγωνισμό, στηρίζεται σε υπέρμετρη χρήση ενδιάμεσων φορέων και ενέχει κινδύνους για τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση. Μετά από ανταλλαγή αλληλογραφίας και επιχειρημάτων και ενώ τα συναρμόδια υπουργεία επιχειρούν να καθησυχάσουν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή δηλώνοντας ότι γενικά τα έργα κατάρτισης δεν θα «μεταφερθούν» αυτομάτως στο νέο ΕΣΠΑ αλλά θα επανεξεταστούν βάσει των κανόνων του ΕΣΠΑ 2021-2027 ταυτόχρονα δηλώνουν ότι ειδικά τα σύνθετα έργα κατάρτισης με συμπράττοντες φορείς και πολυεπίπεδα σχήματα δεν θα μεταφερθούν στο νέο ΕΣΠΑ. Έτσι, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε τελικά τη μεταφορά μέρους των έργων κατάρτισης αποκλείοντας έργα συνολικού ύψους περίπου 105 εκατ. ευρώ. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επέτρεψε την ένταξη μόνο 15 έργων με επιφυλάξεις και ξεκαθάρισε ότι το μοντέλο συμπράξεων δεν διασφαλίζει χρηστή διαχείριση, συστήνοντας πλήρως ανταγωνιστικές διαδικασίες στο μέλλον.

Παρά την απόρριψη μεγάλου μέρους των έργων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το Υπουργείο Εργασίας υπό την υπουργό Νίκη Κεραμέως εισηγήθηκε τη συνέχιση των έργων αυτών με εθνικούς πόρους, ενώ το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών παρείχε τη θεσμική κάλυψη μέσω αναθεώρησης του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης στο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης 2021-2025, υπογεγραμμένη από τον Αναπληρωτή Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Νίκο Παπαθανάση, και με νομοθετικές ρυθμίσεις που επέτρεψαν τη μεταφορά των έργων αυτών για χρηματοδότηση από εθνικούς πόρους και χωρίς μάλιστα να πραγματοποιηθεί νέα αξιολόγηση.

Η μεταφορά έργων από το ΕΣΠΑ για χρηματοδότηση από εθνικούς πόρους είναι μια διαδικασία που ακολουθείται για λόγους μη επιλεξιμότητας. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, όμως, που η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θέτει ζητήματα πιθανής νόθευσης του ανταγωνισμού και χρηστής διαχείρισης, προκύπτουν σημαντικά ερωτήματα για την απόφαση των συναρμόδιων υπουργείων και τον σκοπό των νομοθετικών ρυθμίσεων προκειμένου να εξασφαλιστεί η

χρηματοδότησή τους από εθνικούς πόρους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

Επιπρόσθετα, από τα παραπάνω δημοσιεύματα υπάρχουν ενδείξεις ανάθεσης των έργων αυτών σε συγκεκριμένους ιδιώτες για τους οποίους η Αρχή για το ξέπλυμα μαύρου χρήματος αναφέρεται σε «οχήματα» που οδήγησαν σε παράνομες πράξεις υπεξαίρεσης και νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

Επειδή μετά το σκάνδαλο των υποκλοπών, το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ για το οποίο η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία έχει σχηματίσει πολυσέλιδη δικογραφία, μετά από δημοσιεύματα για έρευνες όσον αφορά έργα του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας αλλά και μετά το φιάσκο του προγράμματος κατάρτισης κατά τη διάρκεια της πανδημίας, η κυβέρνηση της ΝΔ δεν διαθέτει την παραμικρή αξιοπιστία.

Ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

1. Ποιον σκοπό εξυπηρετούσε το πολυεπίπεδο σύστημα συμπραττόνων φορέων και ενδιάμεσων οργανισμών, και ποιοι οικονομικοί ωφελούμενοι προέκυψαν από αυτή την επιλογή;
2. Πώς αξιολογήθηκαν οι επισημάνσεις και συστάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων σχετικά με το νέο πλαίσιο για την υλοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης με το σχήμα συμπραττόνων φορέων;
3. Λήφθηκαν υπόψη οι ανωτέρω συστάσεις και επισημάνσεις και με ποια κριτήρια αποφασίστηκε εντέλει η μεταφορά των εν λόγω έργων για χρηματοδότηση από τους εθνικούς πόρους του ΠΔΕ; Βάσει ποιων προβλέψεων του θεσμικού πλαισίου για το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης και του σχετικού Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου;
4. Σε ποιο στάδιο υλοποίησης βρίσκονται τα εν λόγω έργα κατάρτισης που αποκλείστηκαν από την ευρωπαϊκή συγχρηματοδότηση και τα οποία συνεχίζονται πλέον με εθνικούς πόρους στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης; Έχουν διενεργηθεί έλεγχοι και ποια τα αποτελέσματα αυτών;
5. Έχουν ενταχθεί αντίστοιχα έργα κατάρτισης για χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας; Ποια και με τι προϋπολογισμό.
6. Πώς διασφαλίζει η κυβέρνηση ότι το σύστημα που συνδέεται ήδη με σοβαρές έρευνες για χρηματοροές και αναθέσεις δεν συνεχίζει να παράγει φαινόμενα κακοδιαχείρισης;

ΑΙΤΗΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Αιτούμεθα

Να κατατεθούν: αναλυτική λίστα έργων με τους αντίστοιχους προϋπολογισμούς, τις αναθέσεις, το στάδιο υλοποίησης, εκθέσεις επαλήθευσης (διοικητικής ή επιτόπιας) για όλα τα έργα κατάρτισης που εμπίπτουν στην κατηγορία της υλοποίησης μέσω συμπραττόντων φορέων (από το 2021 έως σήμερα).

Οι ερωτώντες βουλευτές

Χαρίτσης Αλέξανδρος (Αλέξης)

Πρόεδρος Κ.Ο ΝΕΑ ΑΡΙΣΤΕΡΑ

Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)

Αχτσιόγλου Ευτυχία (Έφη)

Δρίτσας Θεόδωρος

Ζεϊμπέκ Χουσεϊν

Ηλιόπουλος Αθανάσιος (Νάσος)

Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)

Τζανακόπουλος Δημήτριος

Τζούφη Μερόπη

Τσακαλώτος Ευκλείδης

Φερχάτ Οζγκιούρ

Φωτίου Θεανώ